

PODIUM

COÖRDINATIE: MIRJAM JOCHEMSEN

Marcel Belt:
'Het is echt een
innovatievraagstuk'

“De emissies van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen vanuit de glastuinbouw zijn een hardnekkig probleem in ons gebied. Tien jaar geleden was de waterkwaliteit hier echt heel slecht. Van de aansluiting op de riolering in 2013 werd het water schoner, maar niet schoon genoeg.”

WAT WAS DAARNA DE AANPAK?

“We willen de emissies tot nagenoeg nul in 2027 terugbrengen. In 2014 zijn we daarom een samenwerking aangegaan met verschillende partijen: LTO-glas-kracht, de twee betrokken waterschappen, en de gemeenten in het gebied als opdrachtgevers van de Omgevingsdienst Haaglanden. Ons gezamenlijke Afsprakenkader omvat een gebiedsgerichte aanpak. In bijeenkomsten en individuele gesprekken zijn we polder voor polder samen met de tuinders gaan kijken: hoe kan het beter? Wat zijn de mogelijkheden en de valkuilen? De monitoring is daarbij geïntensiveerd. Wij als waterschap controleren op lekstromen in de sloten, de Omgevingsdienst en

LOZEN IN HET WESTLAND NAAR BIJNA NUL: HET MOET EN HET KAN

De laatste tien jaar is er veel gedaan om de kwaliteit van het oppervlaktewater in het Westlandse kassengebied te verbeteren. De grootste klappers zijn nu wel gemaakt, zeggen Delflands hoogheemraad Marcel Belt en Jacco Vooijs, voorzitter van LTO-Noord subregio Westland. Maar om het gebied aan de KRW-eisen te laten voldoen moet het nog beter, terwijl de vooruitgang al enkele jaren stagneert. Wat moet er gebeuren voor verdere verbetering?

LTO-Glaskracht kijken binnen in het bedrijf. Inmiddels hebben we alle 1500 kassen bezocht en is de waterkwaliteit enorm verbeterd. Maar de laatste paar jaar stagneert dat, terwijl we er nog niet zijn. De KRW-beoordeling van waterlichamen volgens het one-out, all-out principe, maakt helaas veel van wat we wél bereikt hebben onzichtbaar.”

EERLIJK ZEGGEN: GAAT U DE KRW-DOELEN HALEN?

“Onze doelen zijn heel breed: het gaat over emissiebeperkingen, maar ook over aanleg van nieuwe natuur en over ‘gezond’ beheer en onderhoud. En het gaat over ál ons water. In het glastuinbouwgebied zijn de grote klappers gemaakt. Wat nu nog rest zijn ongelukjes. En helaas hier en daar ook nog steeds ‘bewust onbewuste’ lozingen. De extra maatregelen vanaf nu zitten op twee sporen. Eén is ‘waterbewust ondernemen’. Watercoaches gaan in de kassen samen met de ondernemer de bedrijfsvoering bekijken, en we hopen snel een collectieve zuivering te kunnen realiseren.

Het tweede spoor is dat van de handhaving. Met een meer risicogestuurde aanpak gaan de Omgevingsdienst, het waterschap en de Voedsel- en Warenautoriteit meer letten op bijvoorbeeld oudere kassen, of meer risicovolle teelten. Met nieuwe technieken als e-DNA kunnen we geconstateerde verontreinigingen beter traceren. Ook juridisch gaan we het strakker aanpakken, vaker boetes opleggen en kijken of we handhavingskosten kunnen verhalen op de ondernemer.

Verder zoeken we ook kennis en ideeën in de markt. Het is immers echt een innovatievraagstuk. Daarvoor hebben we onlangs een challenge georganiseerd, ‘De emissieloze kas’.”

DAARMEE MOET HET LUKKEN?

We hebben enorme stappen gemaakt, maar om in 2027 op vrijwel nul lozingen te zitten moet er echt nog meer gebeuren. Als we blijven samenwerken én als iedereen vanuit zijn eigen kunnen zijn eigen verantwoordelijkheid serieus neemt, dan gaat dat lukken, ja.”

istock

Jacco Vooijs
‘De pijpjes vanaf het erf hebben we nu echt wel allemaal gevonden’

Meer informatie:

- Challenge emissieloze kas: winnovatie.nl
- Rapport commissie Van Aartsen voor minister van I&W: rijksoverheid.nl
- Afsprakenkader 2014: glastuinbouwwaterproof.nl

“De gebiedsgerichte aanpak uit het Afsprakenkader dat we in 2014 met verschillende partijen hebben vastgesteld, heeft de poldersloten echt veel schoner gemaakt. Ik duik liever in het Westland in een sloot, dan in Den Haag of Delft. Dat neemt niet weg dat we het schoner willen, richting bijna nul lozingen. Met de bekende 80-20 regel in gedachten kunnen we stellen dat we nu bij de laatste 20 procent beland. Om ook die laatste beetjes te voorkomen, moet er nog een flink tandje bij.”

HOE ZIET DAT ‘TANDJE ERBIJ’ ERUIT?

“Ten eerste: preciezer onderzoek. Waar komen de restverontreinigingen vandaan? De pijpjes vanaf het erf hebben we nu echt wel allemaal gevonden, net als de grote lekstromen, bijvoorbeeld in het najaar met het wisselen van teeltmatten. Het gaat nu om ‘klein spul’, zoals lekkende goten. Ten tweede: meer risicogestuurde handhaving. Daarmee ‘dek’ je met je controles minder hectares, maar het effect is groter. De specifieke kennis bij de

Omgevingsdienst is een aandachtspunt, je moet je pappenheimers kennen. Waar zitten die risico’s? Intensief controleren bij de grotere professionele bedrijven is minder zinvol. Zo’n bedrijf heeft een merk en een naam te beschermen, die neemt zijn verantwoordelijkheid wel. Waar stap je wel naar binnen? En wat zijn binnen dan de signalen dat er dingen misschien fout lopen? Risicogestuurd handhaven vergroot de pak-kans. En als een tuinder er bewust voor kiest om onbekwaam te blijven dan vind ik dat we mogen zeggen: voel het dan maar in je portemonnee.”

HET KAN JE TOCH ALS Ondernemer NIET ONTGAAN ZIJN WAT ER ALLEMAAL SPEELT OP DIT GEBIED, HOE DAT WERKT?

“Niet alle bedrijven zijn even professioneel. Er zijn er bij zonder tuinbouwachtergrond. Die lezen de vakbladen niet. Die zitten heel anders in de wedstrijd. Om ondernemers te helpen gaan we nu watercoaches inzetten. Een watercoach denkt echt vanuit het bedrijf, en kijkt verder dan wettelijke verplichtingen en

normen: hoe kan het beter, slimmer in je bedrijf? Het helpt bijvoorbeeld om een goede manier van werken vast te leggen in protocollen. Wat moet een medewerker in de kas doen als hij iets signaleert wat niet klopt? Bij wie moet hij dat melden? Hoe snel moet het gerepareerd worden, en door wie? Je moet voor de verzekeringen toch al elk jaar je kas nalopen. Kijk dan meteen: is je kas nog wel ‘gesloten’? Van zo’n aanpak heb je als tuinder zelf de voordelen.”

IK HOOR VERTROUWEN DAT HET GOED GAAT KOMEN VOOR 2027?

“We kunnen dat redden, maar er is echt extra inzet nodig, en we moeten elkaar vast blijven houden en blijven samenwerken. Onze aanpak wordt elders in het land overgenomen, het werkt echt!”

Reageren? Ideeën? Ga naar h2owaternetwerk.nl/h2o-podium/opinie. Heeft u i zelf iets te zeggen over een onderwerp waarover we het in de waterwereld met elkaar zouden moeten hebben? Neem contact op met de redactie van H2O, redactie@h2o-media.nl.